

La **participació pública i social** en els **catàlegs de paisatge de** **Catalunya**

Seminari

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona, 1 de juny de 2007

Sigrid Muñiz

sigridmsm@yahoo.com

Jordi Romero-Lengua

j.romero@x3ea.com

Xavier Sabaté

x.sabate@x3ea.com

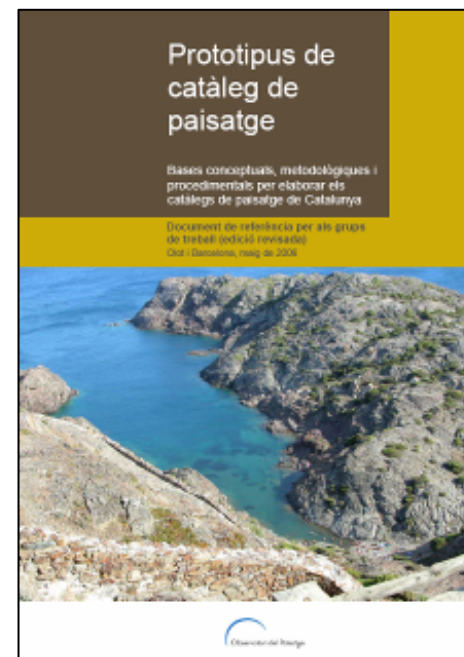
Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Antecedents

Marc metodològic: Prototipus de catàleg de paisatge ...

... experiències d'altres anys

De la participació en els catàlegs de paisatge?

Esperem

Proveir **informació**
(importància dels
intangibles)

Contrastar els treballs
tècnics (reciprocitat)

Sensibilitzar a la
població sobre el
paisatge

No esperem

Obtenir **resultats**
quantitatius

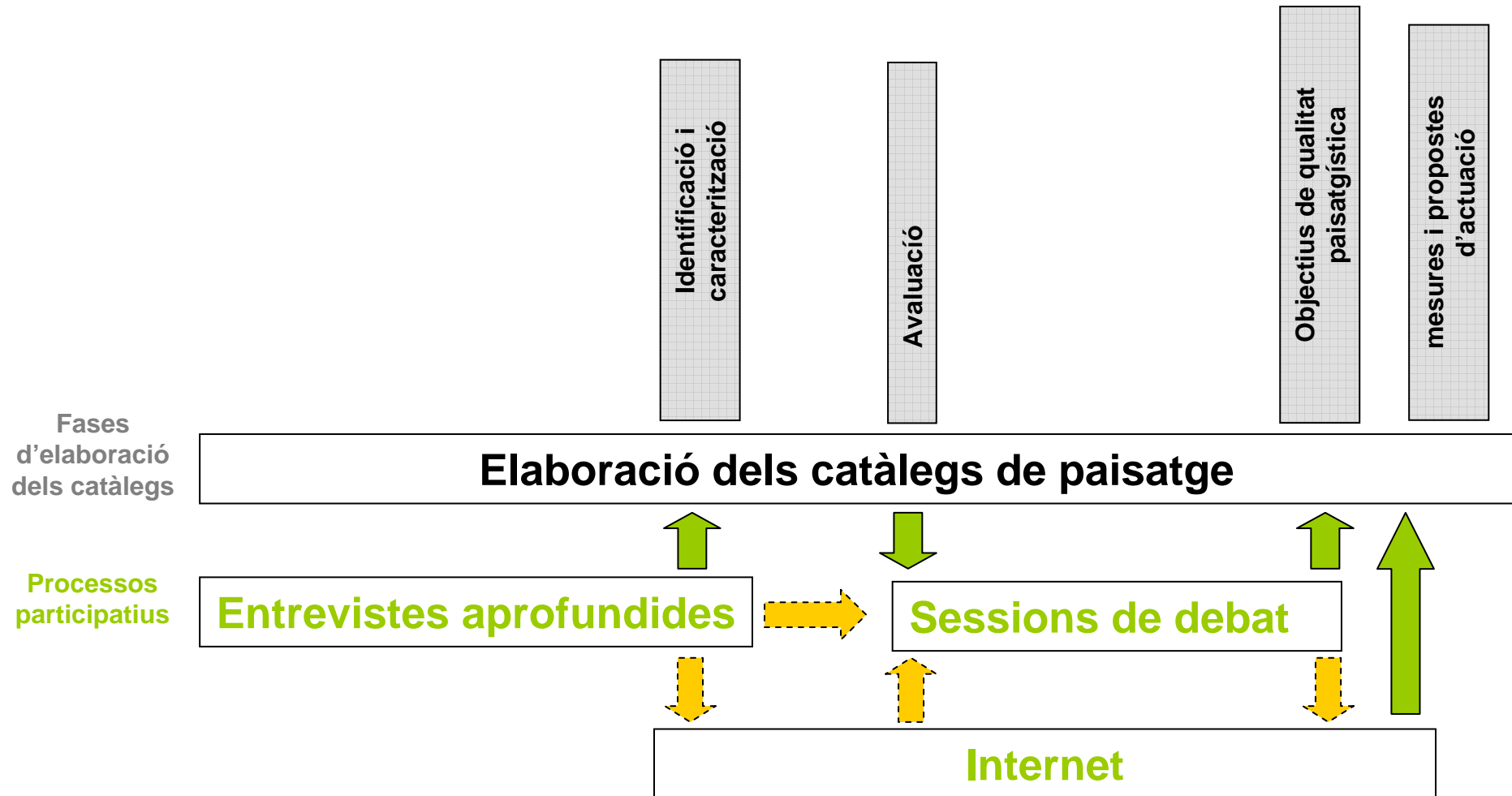
Suplir el treball tècnic

Concertar objectius de
qualitat paisatgística

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

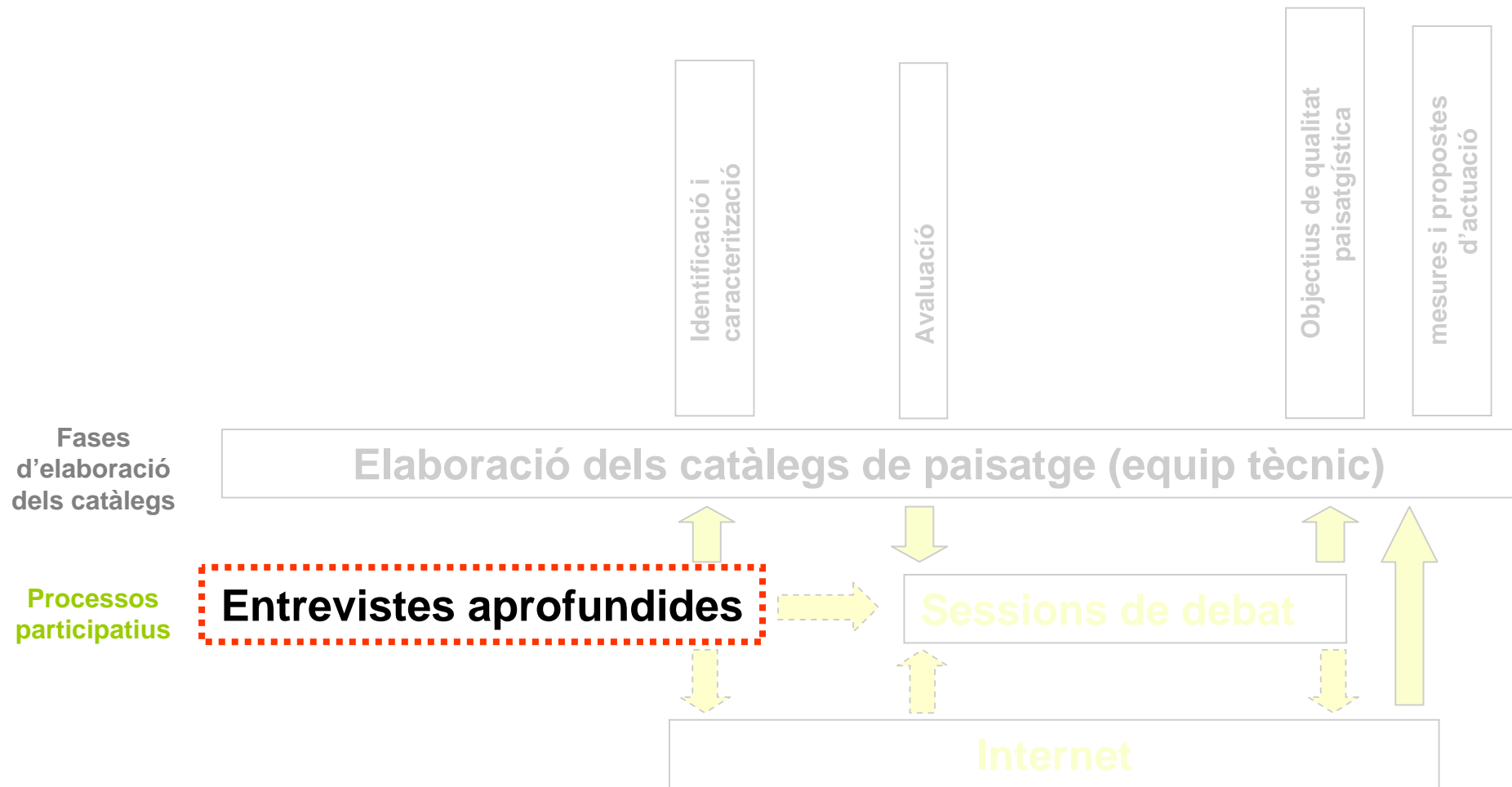

 Interaccions entre els processos participatius i l'elaboració dels catàlegs de paisatge

 Interaccions entre els processos participatius

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Entrevistes aprofundides a agents de paisatge

Entitats que intervenen sobre el paisatge

Entitats excursionistes

Centres de recerca

Experts i professionals

Administracions públiques

Entitats conservacionistes

Sindicats agraris

Món del turisme

Agents de paisatge

Terres de Lleida: 15 entrevistes, 18 agents

Camp de Tarragona: 24 entrevistes, 24 agents

Alt Pirineu i Aran: 17 entrevistes, 21 agents

Comarques Gironines: 15 entrevistes, 25 agents

**Les persones entrevistades participen a
títol personal o institucional?**

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

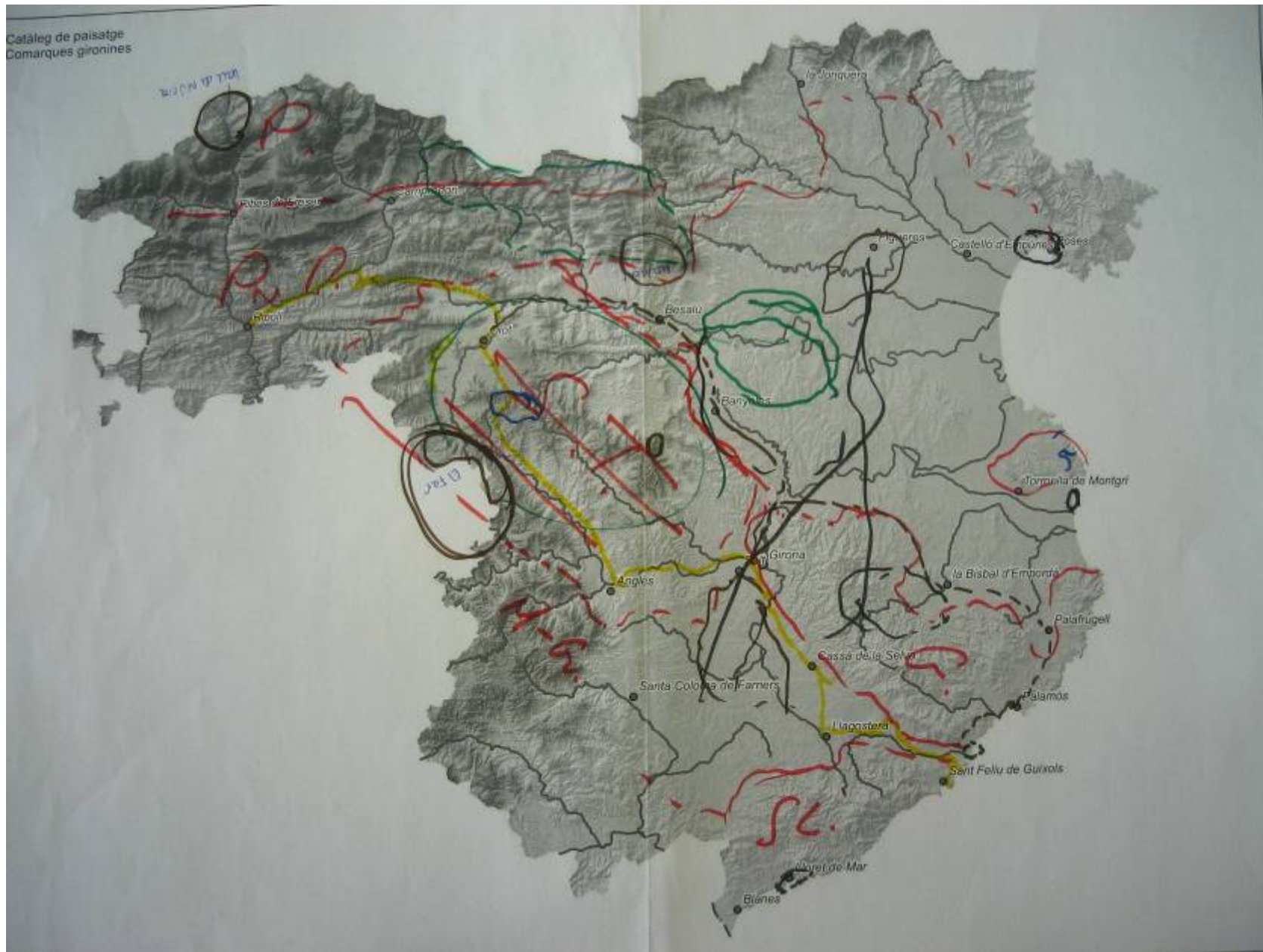

Catàleg de paisatge
Comarques gironines

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

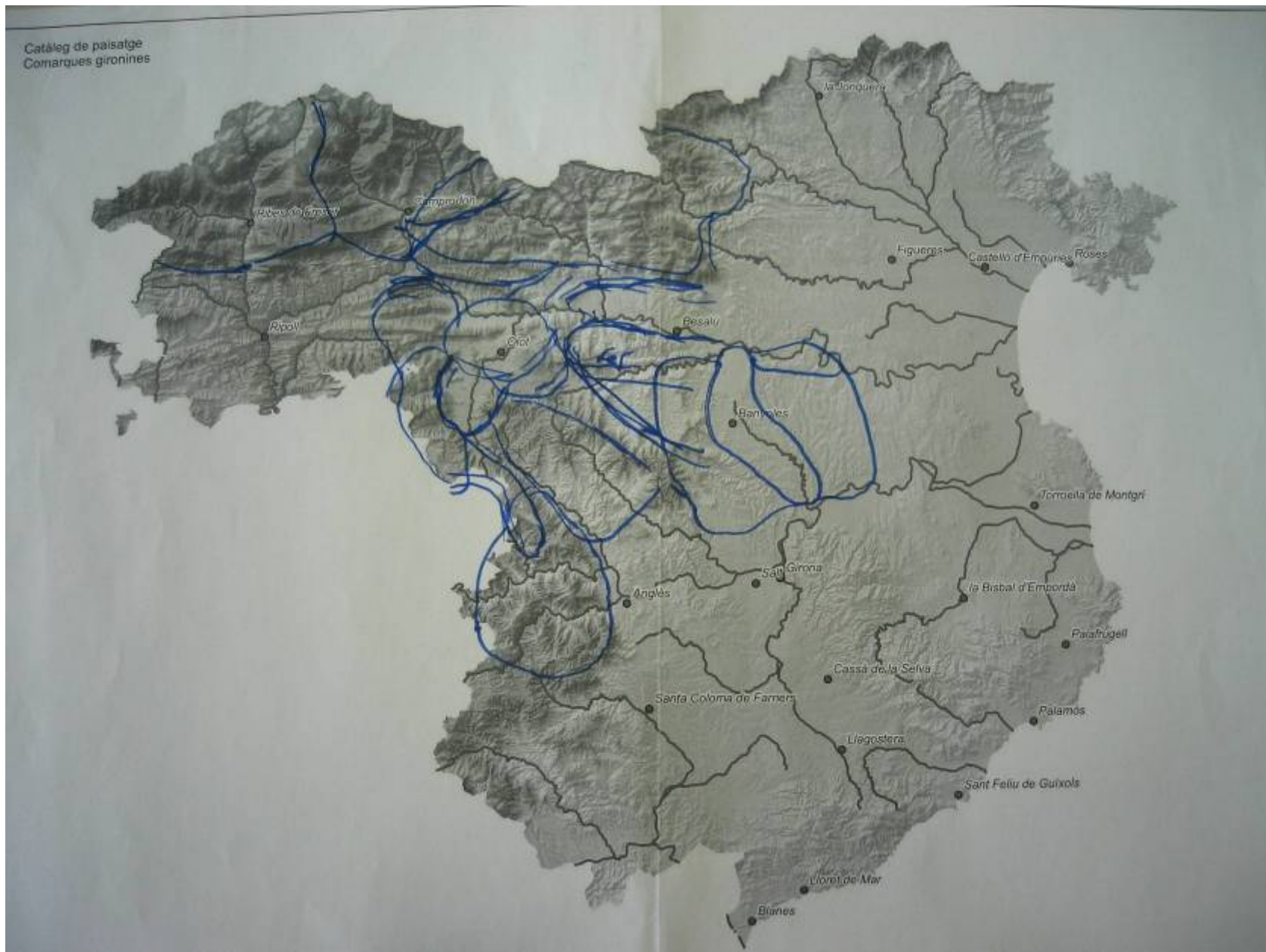
Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

La importància de l'escala de treball

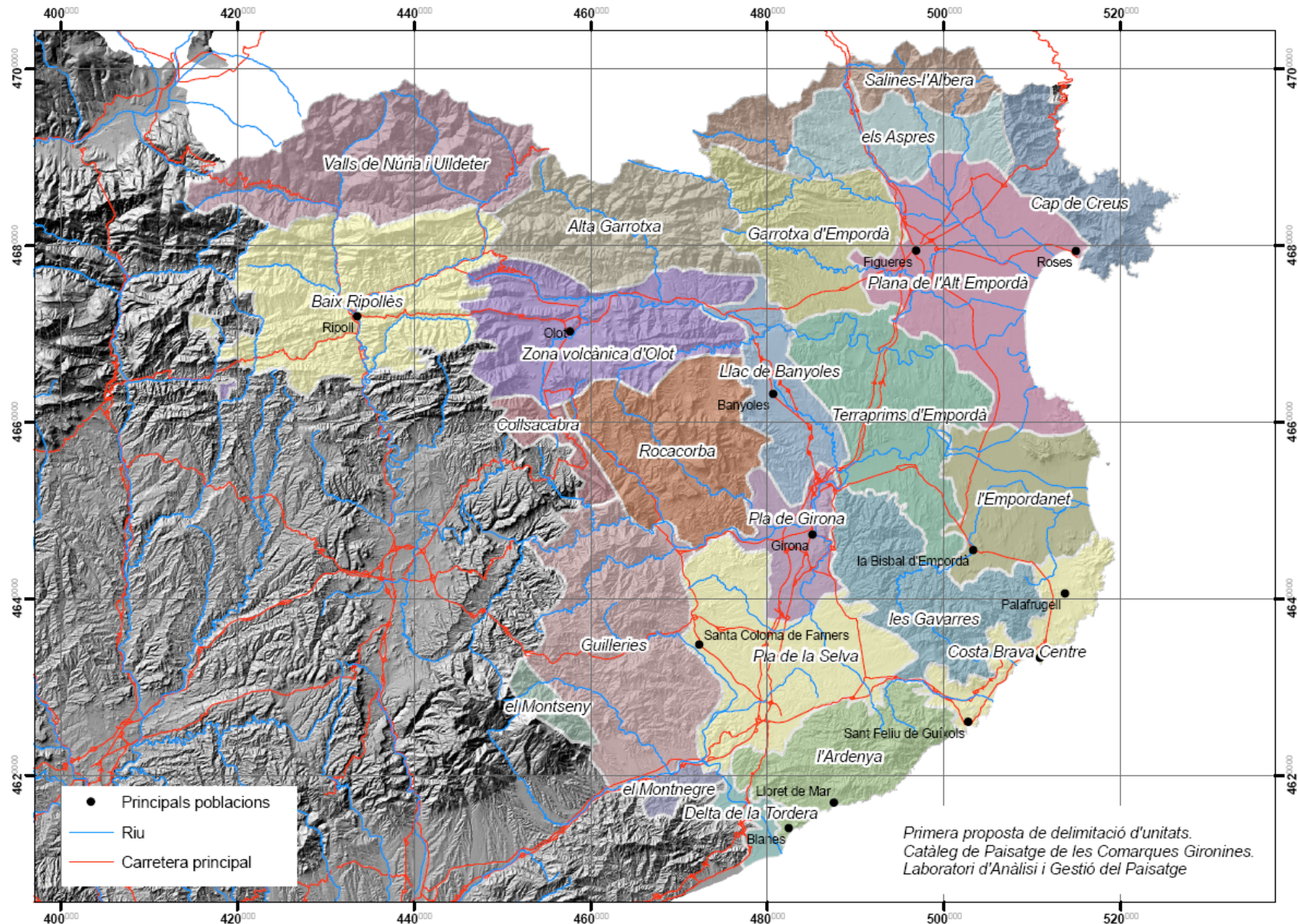
Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

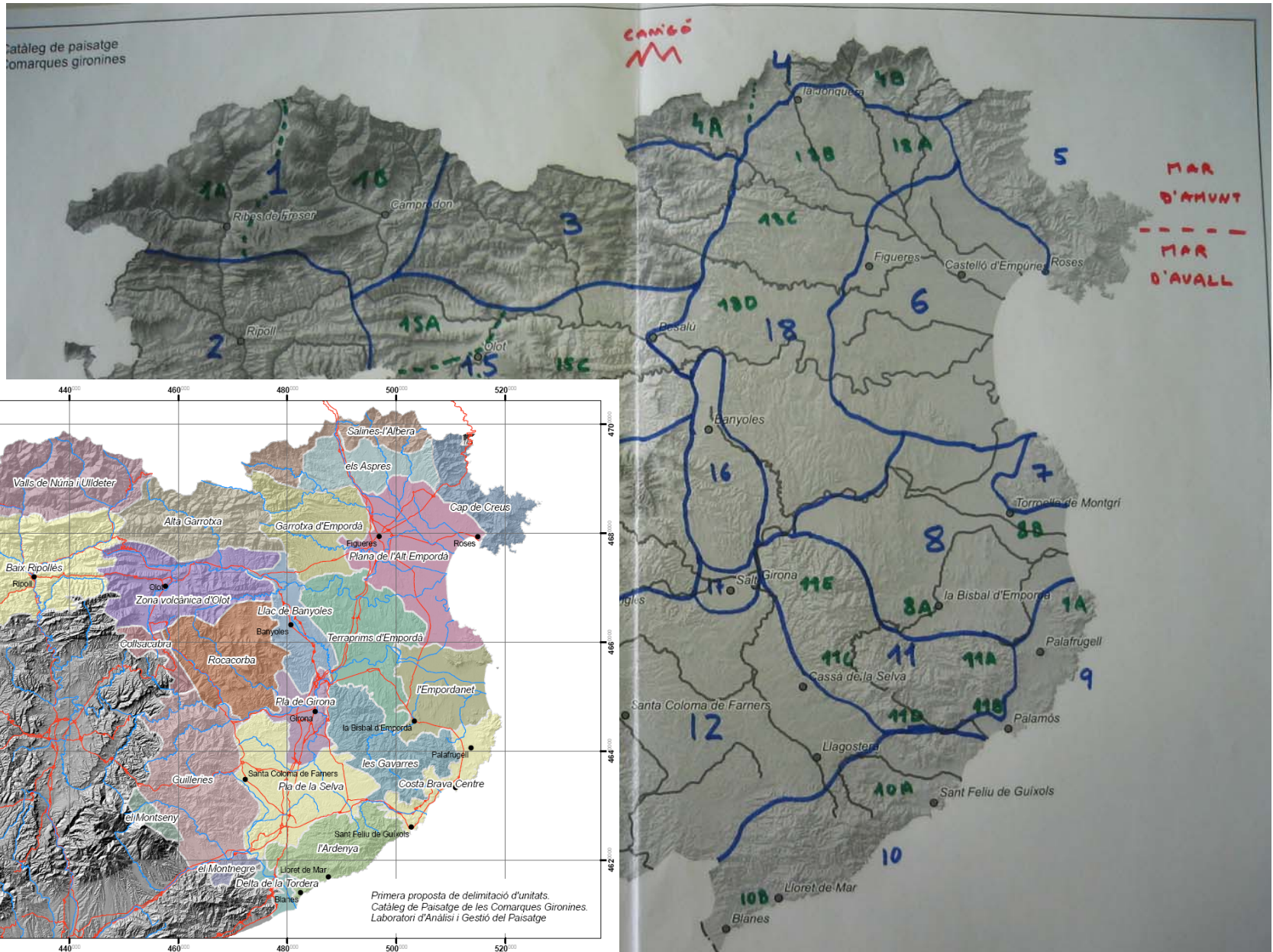
Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Valors identificats

estètics: positius - Alta Garrotxa, Fageda d'en Jordà, Gavarres
negatius – Urbanisme, infraestructures, incendis...

d'ús social: “de la platja a les pistes d'esquí en dues hores”

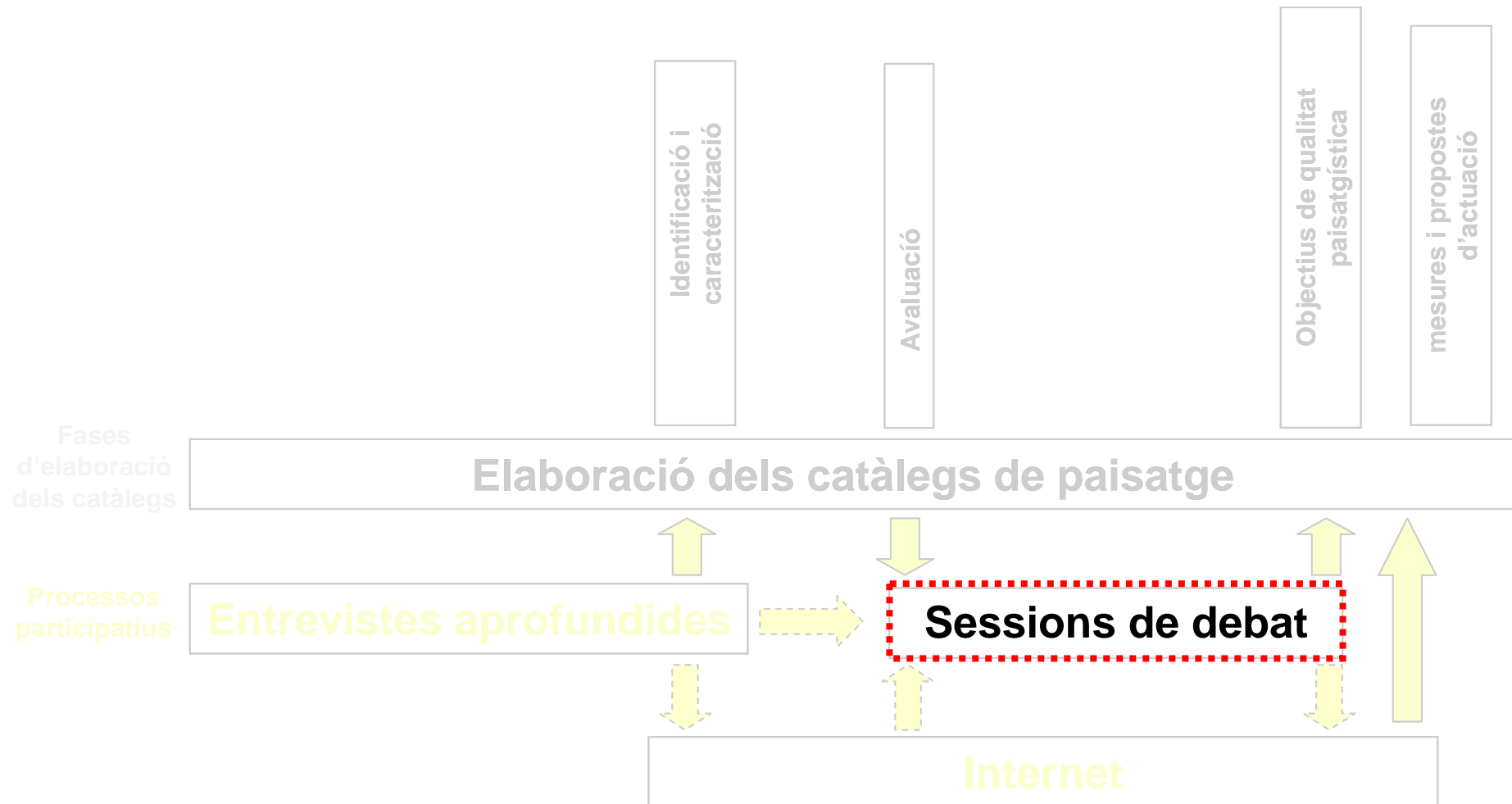
simbòlics i identitaris: el Canigó (el Fujiyama català) i el Montgrí

religiosos i espirituals: escasses referències (ermites en desús)

perceptius: llocs feréstecs (Alta Garrotxa), màgics (Núria) o inquietants (Gavarres), i la importància de la fauna invisible

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

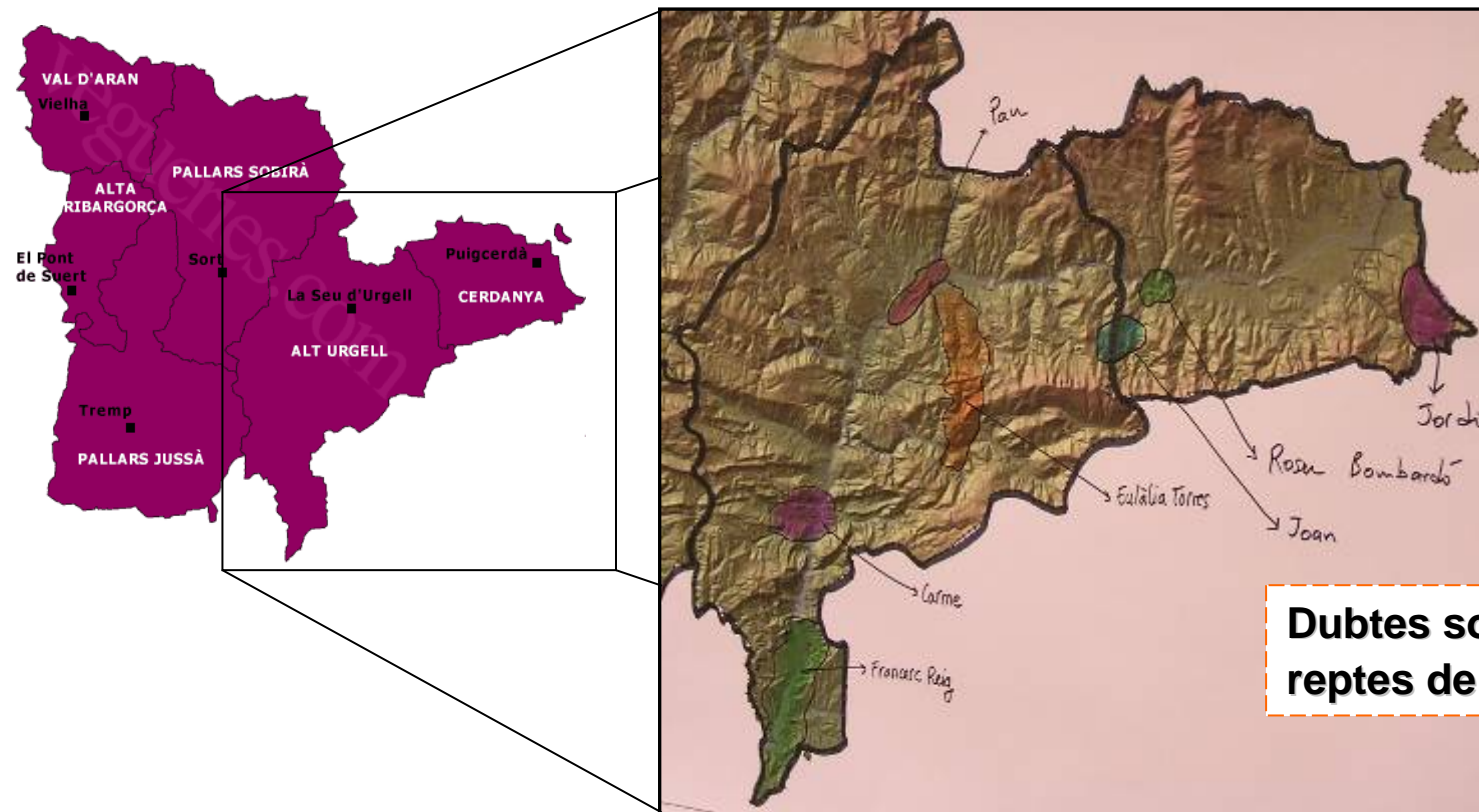
Girona > 1 de juny de 2007

LES SESSIONS DE DEBAT

Grup de Treball Local La localització

LES SESSIONS DE DEBAT

Grup de Treball Local La composició del grup

Pagès/ Ex-pagès	→	☛ Productor de patates.
Ramader/ Pastor	→	☛ Ramader de vaques de carn amb negoci en la restauració.
“Neo-rural”	→	☛ Ramader de vaques de llet en perill d'extinció.
Silvicultor	→	☛ Ramadera i productora de formatges artesans
Propietari turisme rural	→	☛ Gestor de la fusta i propietari forestal
Turista d'esquí alpí	→	☛ Esquiador “de tota la vida” (de BCN)
Promotor immobiliari local	→	☛ Tècnica en aspectes forestals i ambientals
Treballador de la construcció	→	☛ Educador ambiental i dedicat a projectes de conservació
Naturalista	→	☛ Mestre i divulgadora del patrimoni cultural local
Ciudadà	→	

LES SESSIONS DE DEBAT

Grup de Treball Local Les persones

Valors, percepció i
anhels paisatgístics

Coneixements i
experiència quotidiana
del territori

A qui arribem....

🏰 **Gent anònima**

🏰 **No reconeguts ni pel seu lideratge local (volem veus, no portaveus) ni per la seva destacada expertesa.**

**El paisatge connecta amb les necessitats
pràctiques i/o emocionals de la gent?**

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment

Ambient còmode

- ✿ Espai
- ✿ Companyia
- ✿ Dinàmica

Instruments d'anàlisi

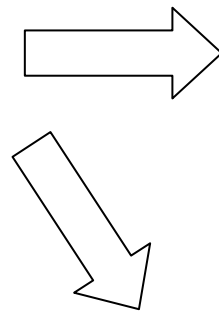
- ✿ Tècniques de dinamització grupal
- ✿ Tasca detectivesca prèvia

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment **Ambient còmode**

 ESPAI

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment **Ambient còmode**

COMPANYIA

Coneixença i
confiança mútua

Procés ...

Ens cal més temps per fer participació
o ja ens en treu massa?

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment

Ambient còmode

- ✿ Espai
- ✿ Companyia
- ✿ Dinàmica

Instruments d'anàlisi

- ✿ Tècniques de dinamització grupal

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment Instruments d'anàlisi

🗺️ Tècniques de dinamització grupal

Reflexió i
qüestionament

Fem un abordatge indirecte

VALORS identificats
- és un paisatge que agrada als participants...

- ① Masies, portals, balcones.
- ② Prats, conracs, horts, beotiar.
- ③ Boscos gestionats. Però, també "trossos embardissats".
- ④ Serra del Cadí, Puigpedrós, Vistes panoràmiques.
- ⑤ Pobles (vies, camps, mitjans, amb prats cuidats al voltant).
- ⑥ Aigua neta, tolles.
- ⑦ Restes paleontològiques, romànics, músiques tradicionals.
- ⑧ Terres vermelles (pel contrast)

ADJECTIUS: cuidat, arreglat, viu, aventura, incommunicat, perill, contrast, bonic, ferescec, privilegiat, espectacular, fràgil, reserva, solitud, tranquil·lilitat, afec. descuidat, etc.

LOGOS

Exemples

Promoció paisatgística

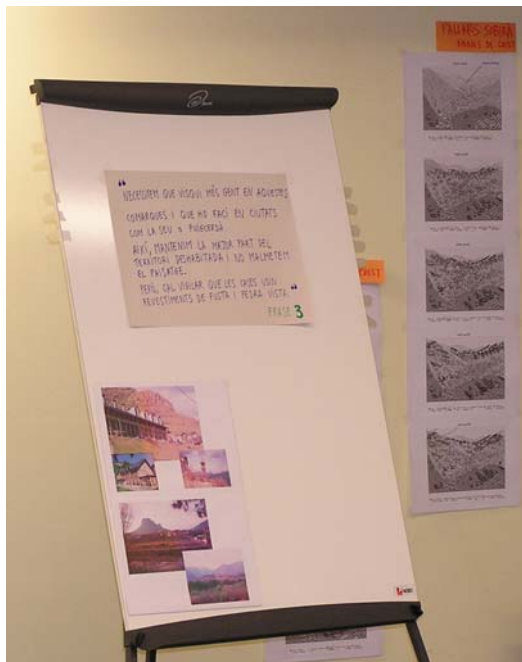
LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment Instruments d'anàlisi

🗺️ Tècniques de dinamització grupal

**Reflexió i
qüestionament**

Fem un abordatge indirecte
Busquem la provocació i l'autocrítica

LES SESSIONS DE DEBAT

Una tasca d'aprofundiment Instruments d'anàlisi

■ Tècniques de dinamització grupal

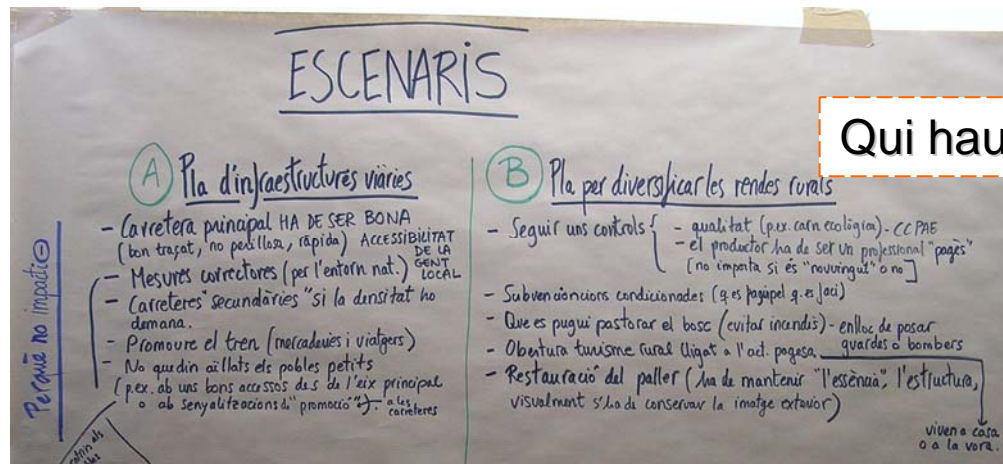
Reflexió i qüestionament

Fem un abordatge indirecte

Busquem la provocació i l'autocrítica

Obrim nous escenaris de discussió

■ Tasca detectivesca prèvia

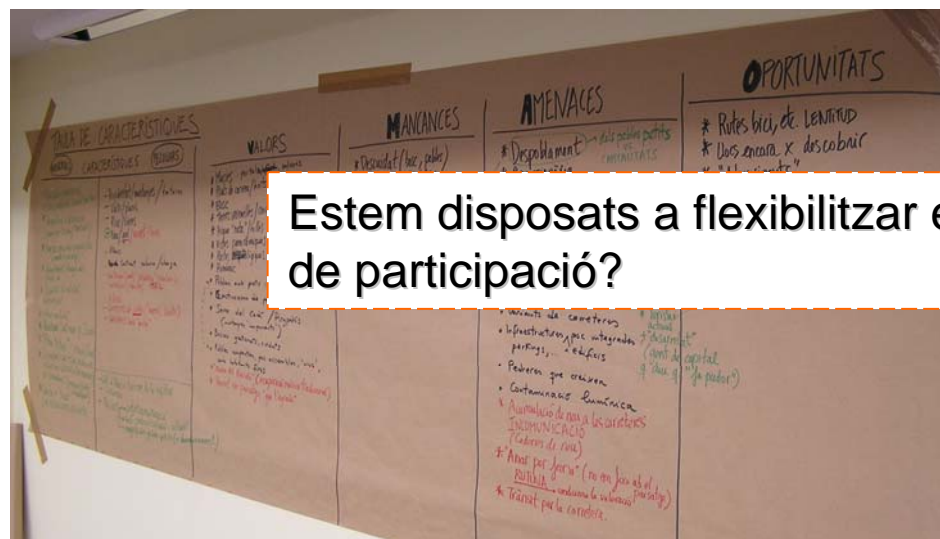
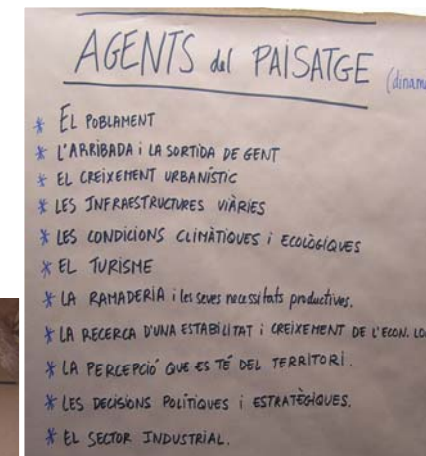
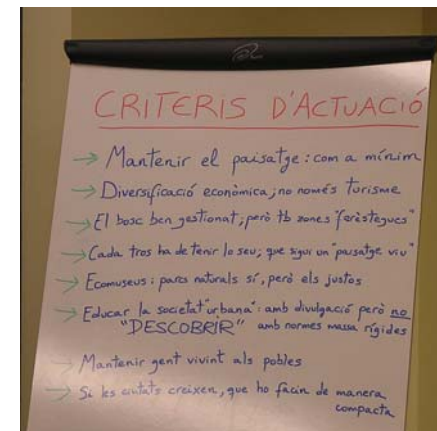
Qui hauria de facilitar el procés participatiu?

LES SESSIONS DE DEBAT

Resultats

- Diagnòstic del paisatge i dels seus intangibles
- Valoracions de les transformacions territorials i factors de canvi
- Criteris d'actuació paisatgística

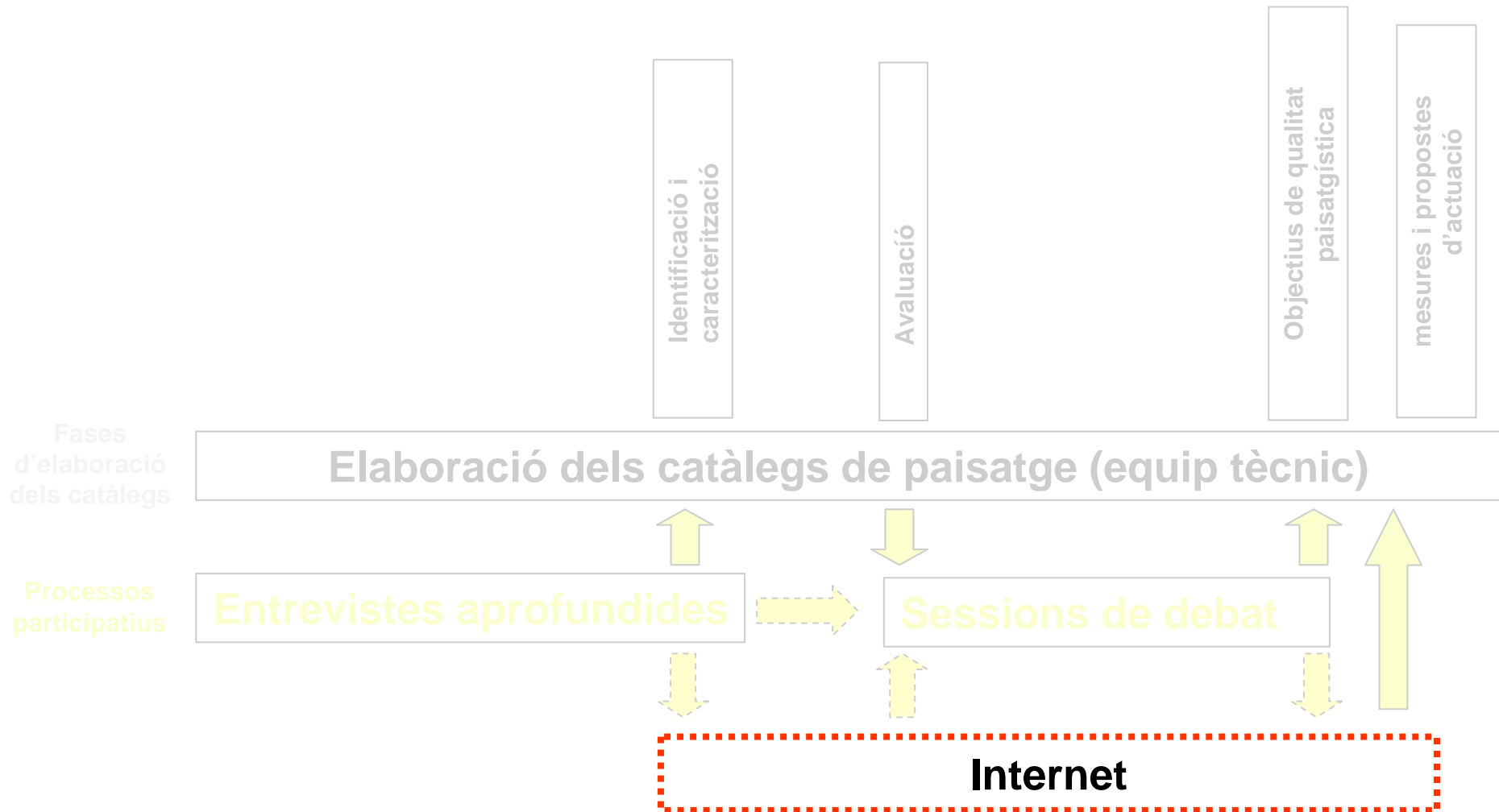

Estem disposats a flexibilitzar els nostres objectius de participació?

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Internet

www.catpaisatge.net

Del 2 de maig al 10 de juny de 2006

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN ELS CATÀLEGS DE PAISATGE

1 Presentació de la consulta

2 Dades d'usuari

3 Selecció d'unitat de paisatge

4 Qüestionari d'unitat de paisatge

5 Final de consulta + obtenció d'obsequi

El Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran ha estat elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), sota la supervisió i coordinació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Alt Pirineu i Aran

1. Presentació de la consulta

Benvinguts a l'espai de consulta ciutadana sobre el **Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran**, un instrument nou creat per la Llei 8/2005, de Paisatge de Catalunya, per integrar objectius paisatgístics en la planificació i ordenació del territori.

El Catàleg de paisatge tindrà incidència sobre les comarques de **la Vall d'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i la Cerdanya**. A través del Catàleg de paisatge es podrà conèixer l'estat del paisatge en aquestes comarques, els seus valors i les mesures per a millorar-lo amb la finalitat d'integrar-se en el Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran que està elaborant el Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

La vostra opinió és molt important!

Un cop acabeu obtindreu un obsequi molt especial per gaudir dels paisatges de l'Alt Pirineu i Aran des del vostre ordinador.

Durada aproximada: 5 minuts

CONTINUAR >>

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Observatori del Paisatge

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN ELS CATÀLEGS DE PAISATGE

1 Presentació de la consulta

2 Dades d'usuari

3 Selecció d'unitat de paisatge

4 Qüestionari d'unitat de paisatge

5 Final de consulta + obtenció d'obsequi

El Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran ha estat elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), sota la supervisió i coordinació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Alt Pirineu i Aran

2. Dades d'usuari

La consulta és anònima. No obstant això, i per al correcte tractament de les dades obtingudes, és necessari que ompliu les següents dades personals:

Edat

(seleccioneu) ▼

Sexe

(seleccioneu) ▼

Lloc de naixement

Si **vau** néixer en un municipi de l'Alt Pirineu i Aran:

(seleccioneu) ▼

Si **no** **vau** néixer en un municipi de l'Alt Pirineu i Aran:

(seleccioneu) ▼

Residència actual

Si **viviu** en un municipi de l'Alt Pirineu i Aran:

(seleccioneu) ▼

Si **no** **viviu** en un municipi de l'Alt Pirineu i Aran:

(seleccioneu) ▼

CONTINUAR >>

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

1 Presentació de la consulta

2 Dades d'usuari

3 Selecció d'unitat de paisatge

4 Qüestionari d'unitat de paisatge

5 Final de consulta + obtenció d'obsequi

El Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran ha estat elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), sota la supervisió i coordinació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Alt Pirineu i Aran

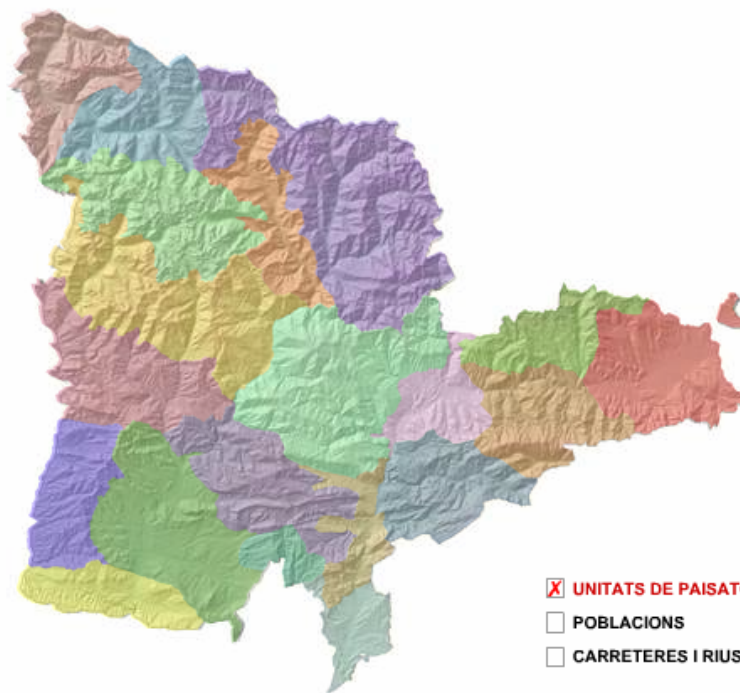
3. Selecció d'unitat de paisatge

Ha arribat el moment que ens feu saber la vostra opinió sobre el Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran.

Els catàlegs de paisatge divideixen el territori en unitats de paisatge, delimitacions de parts de territori amb característiques paisatgístiques pròpies. **Trieu la unitat de paisatge [+]** sobre la qual voleu opinar.

Recordeu que podeu opinar sobre tantes unitats de paisatge com desitgeu!

Unitat de paisatge

(seleccioneu)

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN ELS CATÀLEGS DE PAISATGE

- 1 Presentació de la consulta
- 2 Dades d'usuari
- 3 Selecció d'unitat de paisatge
- 4 Qüestionari d'unitat de paisatge**
- 5 Final de consulta + obtenció d'obsequi

El Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran ha estat elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), sota la supervisió i coordinació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Alt Pirineu i Aran

4. Qüestionari d'unitat de paisatge: Plana de l'Urgellet

Rica plana al·luvial amb amplis prats de dall i conreus farratgers destinats a la producció lletera, encerclada per boscos joves d'alzines i pins nascuts en antigues vinyes. Al centre de la plana se situa la ciutat de la Seu d'Urgell i l'aiguabarreig del Segre i la Valira. La unitat comprèn la vall del Segre, molt àmplia en aquest sector on se situen els principals nuclis urbans, com la Seu d'Urgell, Alàs, Adrall, el Pla de Sant Tirs i Noves de Segre, així com l'aeroport de la Seu d'Urgell, i l'estreta vall de la Valira fins al límit amb Andorra, on hi ha els nuclis d'Anserall, Arcavell i la Farga de Moles.

Coneixeu aquest paisatge?

Reconeixeu aquest indret?

(seleccioneu) ▼

El nom escollit per a aquesta unitat de paisatge és *Plana de l'Urgellet*.
En proposaríeu un altre?

Sí

No

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Per què us interessa aquesta unitat de paisatge? (Podeu marcar més d'una opció)

- Hi visc / treballlo
- Hi vaig durant el meu temps lliure
- Hi tinc vincles afectius
- M'agrada
- Em preocupa el seu futur

Poseu nota al paisatge!

En quin estat creieu que es troba el paisatge d'aquesta unitat?

Molt mal estat Mal estat Estat regular Bon estat Molt bon estat

Considereu que aquest paisatge és...

bonic	☐	☐	☐	☐	☐	lleig
únic	☐	☐	☐	☐	☐	comú
segur	☐	☐	☐	☐	☐	insegur
salvatge	☐	☐	☐	☐	☐	domèstic
ordenat	☐	☐	☐	☐	☐	caòtic
remot	☐	☐	☐	☐	☐	accessible

Suggeriu un altre adjectiu per a aquest paisatge:

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Què destacaríeu del paisatge d'aquesta unitat? (màxim 3 opcions)

El Segre
Foto 2 de 6

La frontera andorrana
Foto 4 de 6

El parc olímpic del Segre
Foto 5 de 6

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Hi esteu d'acord?

El paisatge urbà de la Seu d'Urgell és d'elevada qualitat i s'integra en el seu entorn.

(seleccioneu) ▼

Comentaris:

El paisatge agrari de l'Urgellet deu la seva permanència a l'existència de la Cooperativa Cadi. Tanmateix, l'especialització productiva ha provocat la uniformitat en els camps.

(seleccioneu) ▼

Comentaris:

La proximitat d'Andorra genera activitats positives que s'integren en el paisatge.

(seleccioneu) ▼

Comentaris:

Què faríeu per millorar aquest paisatge?

Voleu afegir alguna cosa?

Desitgeu continuar amb una altra unitat de paisatge?

- Sí
 No

CONTINUAR >>

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Observatori del Paisatge

- 1 Presentació de la consulta
- 2 Dades d'usuari
- 3 Selecció d'unitat de paisatge
- 4 Qüestionari d'unitat de paisatge
- 5 **Final de consulta + obtenció d'obsequi**

El Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran ha estat elaborat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), sota la supervisió i coordinació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN ELS CATÀLEGS DE PAISATGE

Alt Pirineu i Aran

5. Final de consulta i obtenció d'obsequi

Moltes gràcies per haver participat en la consulta del Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran! Us convidem a fer-ne difusió i a animar altres persones a participar-hi!

Per a qualsevol dubte o suggeriment relacionat amb aquesta consulta, o amb l'elaboració del Catàleg de paisatge, no dubteu a **posar-vos en contacte amb nosaltres a l'adreça observatori@catpaisatge.net**.

Aquí teniu l'obsequi! (4,8Mb). Podeu descarregar aquest estalvi de pantalla amb les fotografies més destacables dels paisatges de l'Alt Pirineu i Aran per gaudir dels vostres paisatges preferits sense moure-us de la cadira...

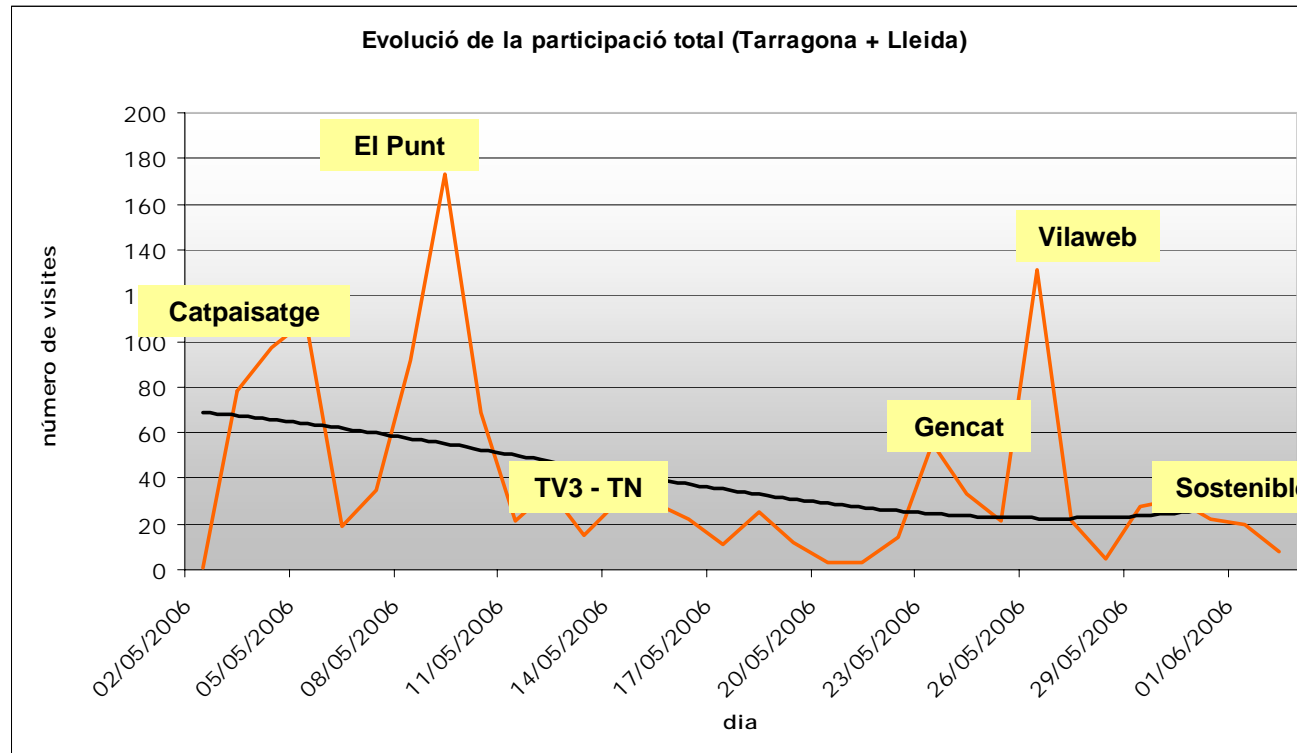
Atenció! Per poder instal·lar-lo és necessari tenir QuickTime al vostre ordinador (**podeu descarregar QuickTime gratuïtament aquí**).

TANCAR

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Efecte dels mitjans de comunicació en la participació

2006:

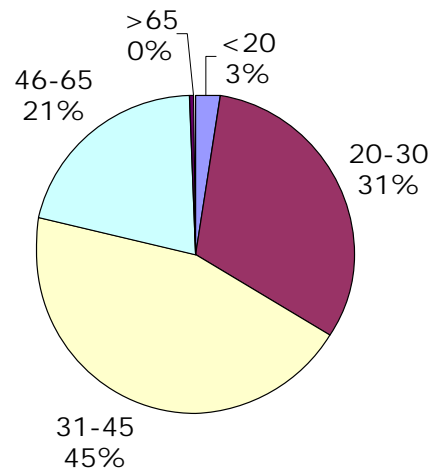
6 mitjans de comunicació
8 webs institucionals
9 col·lectius diversos

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

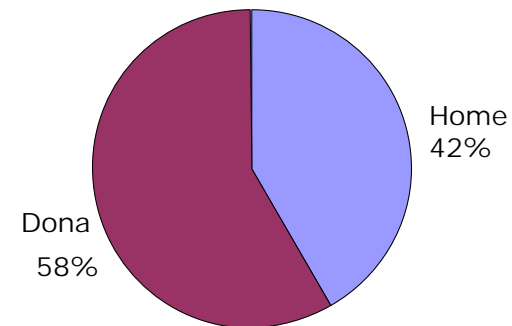

Edat dels participants

... no ha emergit el paisatge de la memòria

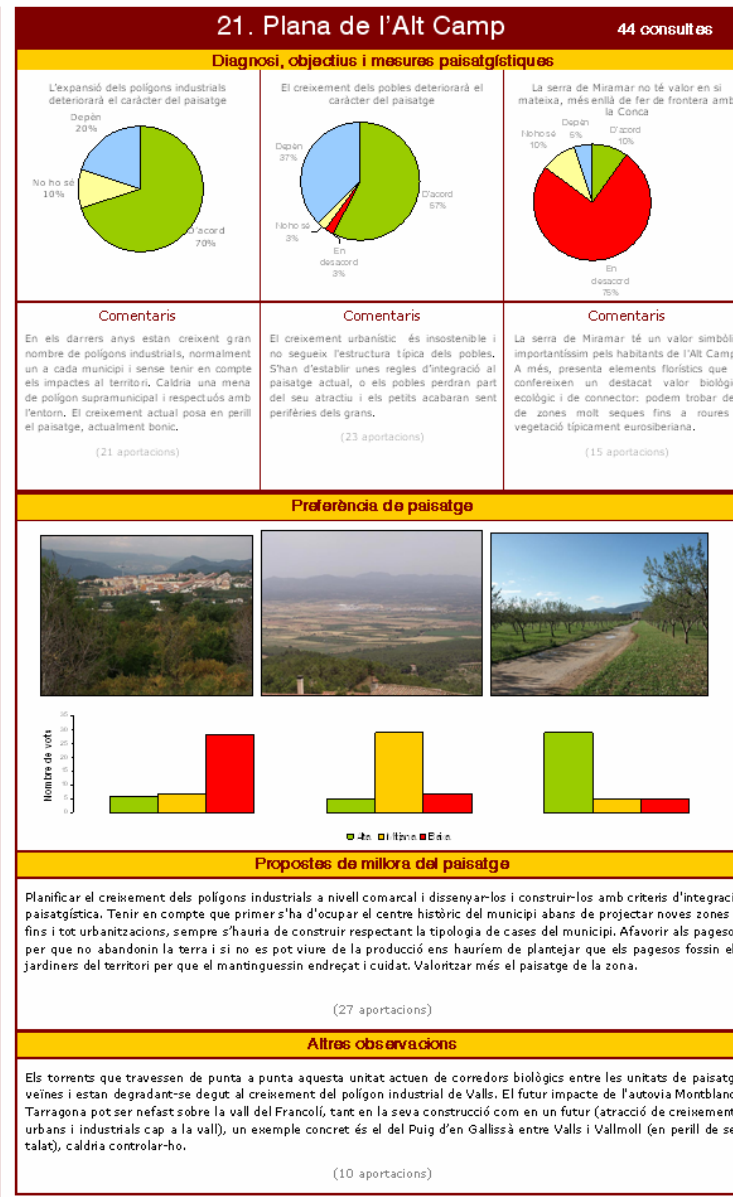
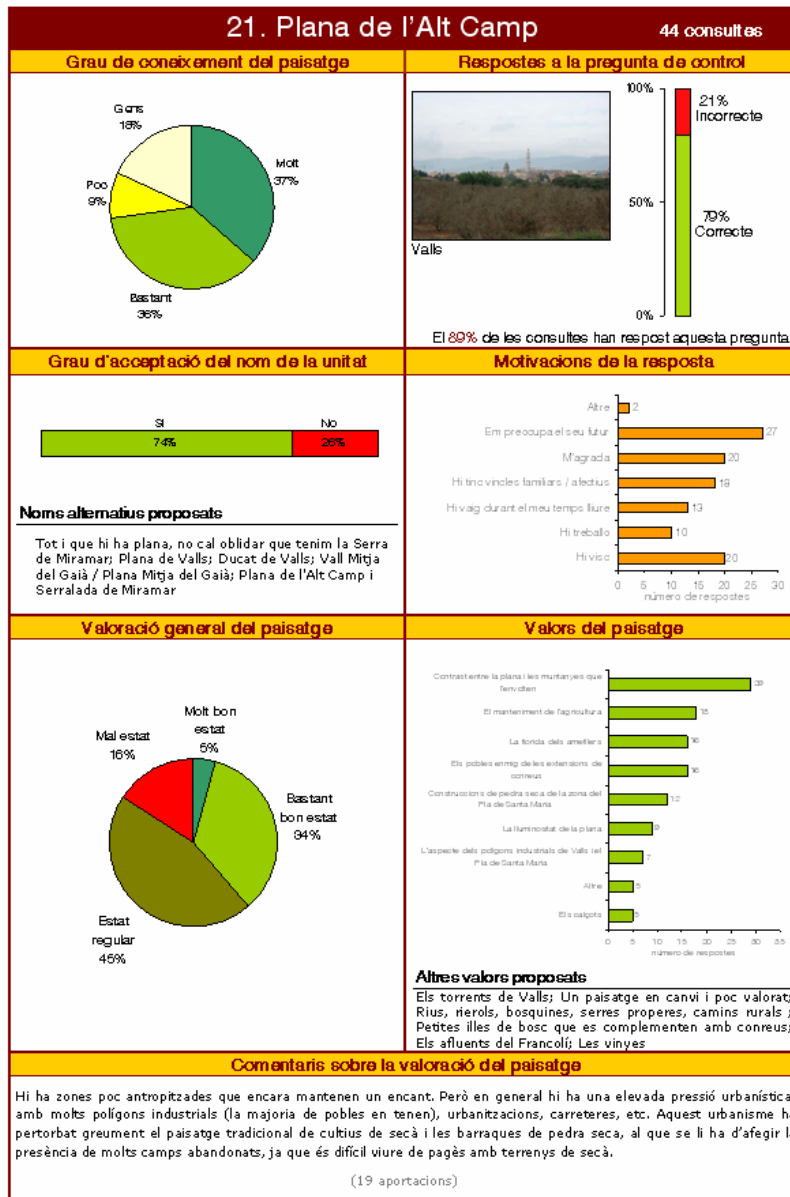
Gènere dels participants

... més sensibilitat pel paisatge en el gènere femení??

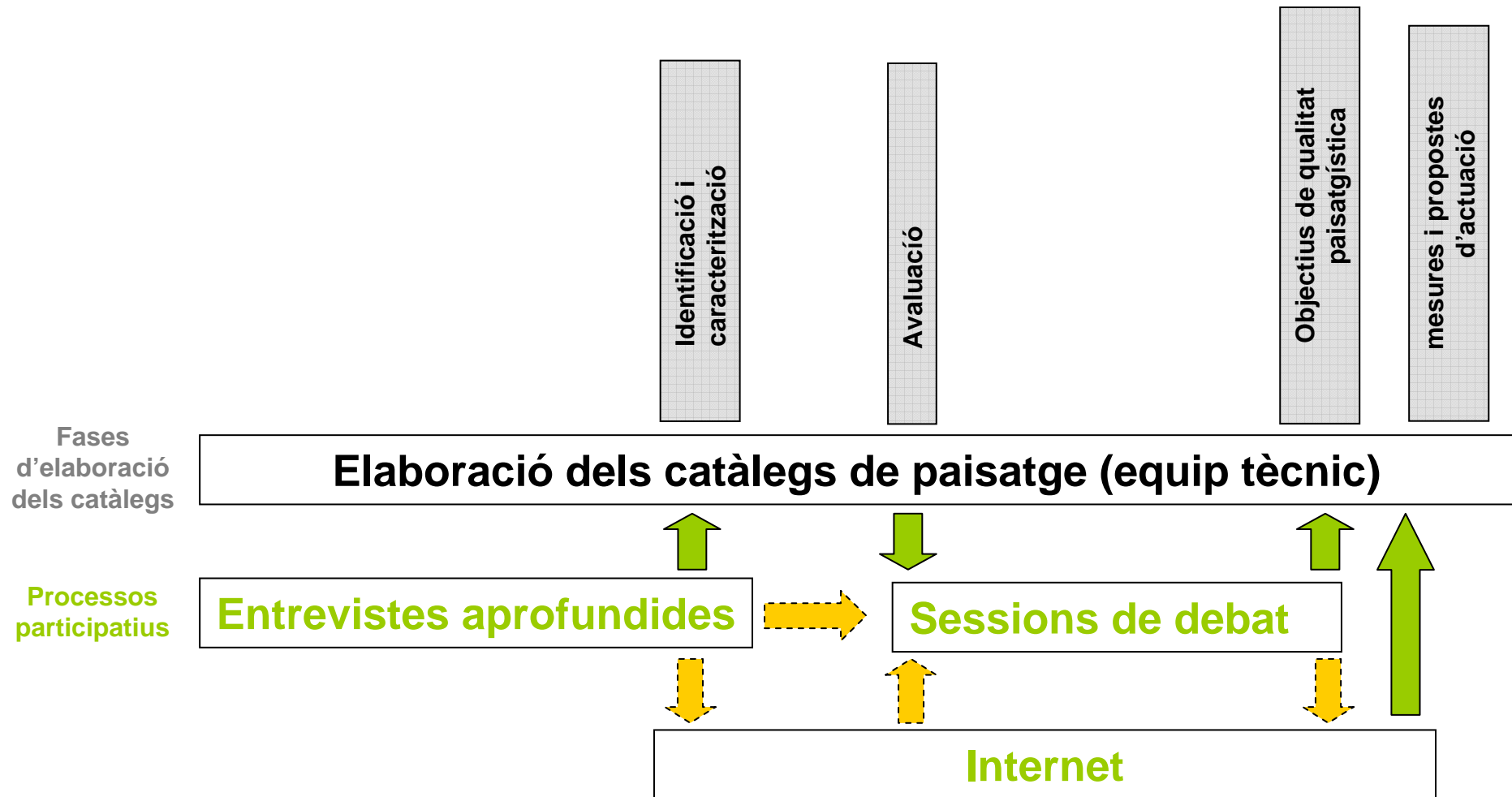
Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

 Interaccions entre els processos participatius i l'elaboració dels catàlegs de paisatge

 Interaccions entre els processos participatius

Aspectes clau

Reciprocitat

Equilibri entre fases i processos

Escala de treball

Participació feta a mida

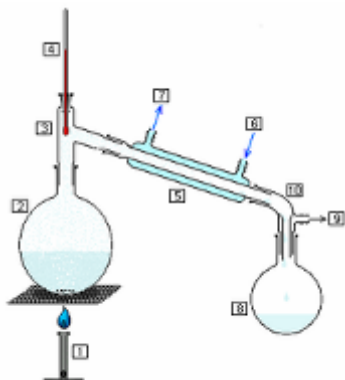

Recursos

Una aposta decidida...

Reflexions finals

Com es poden destilar els **intangibles**?

Pot servir el retorn com a punt de partida per la futura **concertació social**?

Hem de **condicionar** el catàleg a la participació?

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Estem disposats a flexibilitzar els nostres objectius de participació?

El paisatge connecta amb les necessitats pràctiques i/o emocionals de la gent?

Dubtes sobre l'àmbit, reptes de l'escala

El mecanisme no sempre funciona...

Validesa estadística de la consulta??

Qui hauria de facilitar el procés participatiu?

Ens cal més temps per fer participació o ja ens en treu massa?

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Se li pot treure més **suc** a la participació?...

En construcció

Processos de participació ciutadana en l'ordenació del paisatge

Girona > 1 de juny de 2007

Moltes gràcies!

X3 estudis ambientals

www.x3ea.com

info@x3ea.com

Equip de participació

Xavier Basora

Eulàlia Comas

Sigrid Muñiz

Jordi Romero-Lengua

Xavier Sabaté (Coordinació)

Marc Sogues

Disseny del web

Roger Colom (Ideamedia)

